

Viileä sää siirtäneet tulvahuipun touko-kesäkuun vaihteeseen

Lapin ELY-keskus ja Tulvakeskus tiedottavat

Ennätysuuria tulvia odotettavissa

Lapissa lämpötilat säilyvät viileänä ja voimakas lumen sulaminen ja jokien virtaamien kasvu käynnistyvät hitaasti. Viileän sään arvioidaan jatkuvan toukokuun alkupuolelle asti. Lapin jokien tulvahuippujen arvioidaan ajoittuvan toukokuun loppuun tai kesäkuun alkupuolelle. Suuret lumimäärät mahdollistavat ennätysuurien tulvien syntymisen useammalla eri vesistöalueella. Lisäksi sulamiskauden lämpötilan kehitys ja sateet vaikuttavat merkittävästi tulvan syntymiseen. Jos kylmät ja lämpimät jaksot vuorottelevat, voi tulva jakautua pitkälle aikavälille ja tulvahuiput jäävät ennustettua pienemmiksi, ja toisaalta tulvan aikaiset runsaat sateet saattavat kasvattaa ne suuremmiksi kuin on ennustettu.

Jäänlähdön arvioidaan tapahtuvan Simojoella toukokuun 10. päivän vaiheilla ja muualla Lapin vesistöissä pääosin toukokuun puolivälissä tai hieman sen jälkeen. Jään kantavuus heikkenee auringon säteilyn vaikutuksesta nopeasti, joten jäällä liikkumista tulee välttää. Jääpatotulvariski arvioidaan pieneksi.

Tulvaennusteiden mukaan pahin tulvatilanne uhkaa Kittilän aluetta, jossa keskimääräinen ennuste on vahinkorajan yläpuolella. Tulvan suuruus on tämänhetkisen keskiennusteen mukaan samaa luokkaa kuin vuonna 2005. Virtaaman suuruudeksi arvioidaan 50 % todennäköisyydellä 1000 m³/s - 1300 m³/s. Toistuvuudeltaan tulvan arvioidaan olevan noin kerran 50-100 vuodessa esiintyvä tulva.

Rovaniemellä virtaaman arvioidaan olevan 50 % todennäköisyydellä välillä 4000 m³/s – 5000 m³/s. Toistuvuudeltaan tulvan arvioidaan olevan noin kerran 50 vuodessa toistuva tulva. Arvioitu virtaama on samaa luokkaa kuin vuoden 1993 ja 1973 tulvissa tai hieman niitä suurempi. Tulvan suuruuteen vaikuttaa Ounasjoen ja Kemijoen tulvahuippujen ajoittuminen Rovaniemelle. Mikäli molempien suurten jokien virtaamat ovat yhtä aikaa korkealla, on riski isoille tulvavahingoille olemassa.

Kemijärvellä tulvan suuruuteen vaikuttaa merkittävästi yläpuolelta tulevien valumavesien suuruus. Järvi täyttyy tulvatilanteessa nopeasti, joten vedenpinta lasketaan alarajalle ennen tulvaa. Ennusteen mukaan Kemijärven vedenpinnan korkeus ylittää säännöstelyluvan ylärajan noin 75 cm:llä.

Ivalojoen valuma-alueella lumen vesiarvot ovat ennätysuurat ja ennusteiden mukaan vesi voi nousta korkealle. Tulvahuippu on keskiennusteen mukaan samaa tasoa kuin keväällä 2005, jolloin Ivalojoessa mitattiin vuodesta 1960 alkavan havaintojakson ennätysvirtaama. Virtaamahuipun suuruus on ennusteen mukaan Pajakosken havaintoasemalla 50 % todennäköisyydellä välillä 800 m³/s - 1200 m³/s. Tulva voi aiheuttaa yksittäisiä vahinkoja penkereiden ulkopuolisilla alueilla.

28.4.2020

Tornionjoella tulvan suuruuden arvioidaan mahdollisesti olevan jopa vuoden 1968 ennätystulvan tasoa. Virtaaman suuruus olisi tällöin Matkakosken havaintoasemalla reilut 3500 m³/s. Tulva voi aiheuttaa vahinkoja Tornionjoen varrella ja Tornion keskustan alueella on riski Näränperän tulvavapenkereen ylittymiseen.

Muualla Lapissa tulvan ei arvioida aiheuttavan suurempia vahinkoja, ellei jäidenlähdön aikaan aiheudu jään ja sohjon muodostamia kasaumia, joiden seurauksena vesi voi nousta korkealle nopeastikin. Jokien virtaamat tulevat olemaan kaikilla alueilla suuret ja yksittäiset vahingot ovat mahdollisia muuallakin.

Valtakunnallisella www.ymparisto.fi/tulvatilanne-sivulla voi seurata kattavaa kevään tulvatilannekuvaa ja ennusteita. Ennusteet päivittyvät viikoittain.

Varautumistoimet täydessä vauhdissa

Viranomaiset ovat tiivistäneet yhteistyötä eri toimijoiden kesken ja julkaisseet varautumisohjeita kansalaisille. Tulviin on valmistauduttu myös päivittämällä kriittisten kohteiden evakuointisuunnitelmat ja hankkimalla tilapäisiä suojaustarvikkeita, materiaalia ja kalustoa mm. tien korottamisiin.

Kittilässä varaudutaan suojaamaan muun muassa terveyskeskuksen ja Pääskylännien alueet tilapäisillä tulvavapenkereillä. Ivalossa ja Torniossa tulvavapenkereiden korotus- ja vahvistamistyöt on aloitettu tulvavahinkojen estämiseksi. Rovaniemellä on varauduttu suojaamaan muun muassa Saarenkylän aluetta tilapäisillä suojausmenetelmillä.

Kevään tulvatilanteeseen on varauduttu laskemalla säännösteltyjen järvien vedenkorkeudet alarajan tuntumaan. Kemijoen säännöstely hoidetaan siten, että tulvavahingot jäisivät mahdollisimman pieneksi.

Suojaa oma kiinteistösi – viranomaisten resurssit ovat rajallisia

Viranomaiset muistuttavat kansalaisia, että oman omaisuuden suojaaminen on jokaisen omalla vastuulla. Kiinteistöjen omistaja voi varautua kevään tulvatilanteeseen seuraamalla aktiivisesti tiedotteita, hankkimalla tarvittaessa suojaustarvikkeita ja siirtämällä irtaimen omaisuuden pois tulva-alueelta. Pelastuslaitoksen ja kuntien resurssit eivät riitä akuutissa tilanteessa suojaamaan kaikkia yksittäisiä kiinteistöjä samanaikaisesti.

Lapin pelastuslaitos on yhteistyössä Rovaniemen kaupungin kanssa laatinut ohjevideon omatoimisesta suojaamisesta. Video julkaistaan [Lapin pelastuslaitoksen tulva 2020-sivuilla](#) lähipäivinä.

Ohjeita omatoimiseen varautumiseen löytyy lisäksi osoitteesta: www.ymparisto.fi/tulvaohjeet. Lisäksi Lapin ELY-keskuksen laatima "Opas asukkaille, omatoiminen tulviin varautuminen" on saatavilla sähköisesti www.doria.fi/ely-keskus.

28.4.2020

Jaa tulvahavaintosi Sää-sovelluksella

Tulvakeskus kerää tulvatietoa kansalaisilta Ilmatieteen laitoksen [Sää-sovelluksella](#), jossa havaintoja voi lähettää Omat havainnot -toiminnolla. Sovellus on tarjolla Google Play -kaupassa ja AppStoressa.

Viranomaiset seuraavat tulvaennusteiden kehittymistä aktiivisesti ja tiedottavat kansalaisia tilanteesta. Seuraava tulvatiedote annetaan viikolla 19.

Lisätietoja:

Johtava vesitalousasiantuntija **Timo Alaraudanjoki**, Lapin ELY-keskus, puh. 0295 037 282, etunimi.sukunimi@ely-keskus.fi

Johtava hydrologi **Bertel Vehviläinen**, Suomen ympäristökeskus, puh. 0295 251 731 (Tulvakeskus), etunimi.sukunimi@ymparisto.fi

ELY-keskuksen ja Tulvakeskuksen tiedotteet

- [Lapin ELY-keskuksen tiedotteet](#) ja ELY-keskusten yhteinen [tulvasivu](#)
- [Tulvakeskuksen tiedotteet](#)

Tulvatilanteen seuranta

- Tulvatilannetta koko Suomessa voi seurata lähes reaaliajassa: [Valtakunnallinen vesitilanne ja ennusteet: www.ymparisto.fi/tulvatilanne](#)
- [Tulvavaroitukset ja vesistöennusteet](#) (jatkuvasti päivittyvä kartta ymparisto.fi:ssä)
- Vesitilanne ja tiedotteet löytyvät myös uudesta [vesi.fi-palvelusta](#)
- Ajankohtainen liikennetieto: [TMFG:n liikennetilanne-palvelusta](#)
- Lapin pelastuslaitoksen [Lapin tulvasivut 2020 -sivut](#)

Twitter

- [#tulva OR #tulvat](#) (toimijasta ja alueesta riippumaton hakutulos) ja [#Lapin-tulvat](#)
- [@pinnanalta](#) (SYKEN hydrologit)
- [@Lapin_ELY](#) (Lapin ELY-keskus)
- [@meteorologit](#) (Ilmatieteen laitos)
- [@Lapinpelastus](#) (Lapin Pelastuslaitos)